

Beslut

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Malmö Praktiska Gymnasium i Malmö kommun

Baggium Utbildning AB
Ängsbacken 15
428 34 Kålleröd

Dnr 44-2010:3774

1 (13)

2011-08-30

Tillsyn i den fristående gymnasieskolan Malmö Praktiska gymnasium

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplan och övriga författningar som rör skolväsendet inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Malmö Praktiska gymnasium skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Resultaten på skolan är i flera ämnen bristfälliga. Resultaten varierar mellan de olika programmen, dock utmärker sig kursen Matematik A där resultaten är dåliga i samtliga program. Endast 79 procent fullföljde sin utbildning inom fyra år 2009/2010, av dessa var endast 68 procent behöriga till högskola eller universitet.

Malmö Praktiska Gymnasium består av två enheter, belägna på Krossverksgatan och Industrigatan i Malmö, som fungerar som två skilda skolor. Uppfattningen hos elever och lärare är att det är två skilda skolor, med två olika rektorer. Rektorn för gymnasiet fungerar i praktiken endast som rektor för enheten på Krossverksgatan; ledningen för enheten på Industrigatan består av en person med titeln platsansvarig som benämns och uppfattas som rektor av samtlig personal på den enheten. Vid tillsynsbesöket framgick det att rektorn inte tar något övergripande ansvar för skolan, det vill säga båda enheterna.

Nästan samtliga elever vid skolan går lärlingsförsöket. Skolan marknadsförs som en skola med 50 procent arbetsplatsförlagd utbildning. Eleverna intas till ett nationellt program och redan vid introduktionen blir eleverna upplysta om att de kan ansöka om övergång till lärlingsförsöket vilket nästan samtliga väljer att göra. Dock är inform-

Dnr 44-2010:3774

2 (13)

2011-08-30

ationen otillräcklig om vad lärlingsförsöket innebär och det framgick vid inspektionsbesöket att eleverna som deltar i lärlingsförsöket har bristande kunskap om vilka kurser som ingår i lärlingsförsöket, vad som skiljer denna utbildning från ett nationellt program samt vilka valmöjligheter och rättigheter de har att välja till eller att välja bort kurser.

Samtliga elever inom respektive program och inriktning, oavsett om de deltar i lärlingsförsöket eller väljer att gå kvar på ett nationellt program, läser samma kärnämnes- och karaktärsämneskurser. Båda elevkategorierna läser som ytterligare kurs den till lärlingsförsöket tillhörande historiekursen HiF.

Skolan organiserar till huvuddelen stödet med s.k. schemalagda resurstimmar. Dessa resurstimmar är organiserade på olika sätt vid Industrigatan och Krossverksgatan och medan det vid elev- och lärarintervjuer vid Krossverksgatan framgick att både lärare och elever anser att denna verksamhet fungerar väl visade intervjuerna på Industrigatan att så inte är fallet där. En stor andel av eleverna har ett annat modersmål än svenska men skolan saknar en övergripande diskussion kring lärande på annat språk än svenska. Stödet behöver utvärderas och följas upp så att samtliga elever vid skolan har möjlighet till stöd i samtliga ämnen där behov finns.

Vi intervjuerna framkom det att det på Industrigatan inte finns något strukturerat samarbete mellan kärn- och karaktärsämneslärarna inom respektive program, vilket försvårar samarbetet mot programmålen i de respektive ämnena. Eleverna uppger att de har dålig kännedom om programmålen men kan ge exempel på att matematik och svenska i vissa program genomsyras av programmålen. På Krossverksgatan är samarbetet mellan kärn- och karaktärsämneslärare tydligare utvecklat och eleverna kunde ge betydligt fler exempel på kärnämnen där undervisningen utgår från programmålen. Undervisningsgrupperna består ofta av två eller flera program i kärnämnen vilket lärare och elever uppger medför svårigheter att få respektive programs program mål att genomsyra undervisningen.

Information och frågor kring likabehandling och kränkande behandling tas upp till diskussion med samtliga elever när de startar på skolan. I elevintervjuerna framgick att det sedan skiljer sig mycket mellan olika lärare huruvida man sedan i undervisningen diskuterar frågor om diskriminering och kränkande behandling. Av intervjuerna med eleverna framgick också att det förekommer kränkningar som inte uppmärksammas av skolan. I den årliga planen mot kränkande behandling gör man ingen åtskillnad mellan likabehandling och kränkande behandling. Skolan behöver genomföra ett mer målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Dnr 44-2010:3774

3 (13)

2011-08-30

Skolinspektionen har i tillsynen av Malmö Praktiska Gymnasium identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjlighet att nå målen för kurserna (9 kap. 8 § 1985 års skollag, Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Kursplanerna).
- Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning det övergripande ansvaret för verksamheten som pedagogisk ledare och som chef för lärarna och övrig personal i skolan (9 kap. 8 § 1985 års skollag, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet de särskilda stödinsatser som ges (2 kap. 7 § förordningen om fristående skolor).
- Rektorn och lärarna klargör inte i tillräcklig omfattning mål och krav för föräldrar och elever (9 kap. 8 § 1985 års skollag, Lpf 94 1.1 Grundläggande värden, Rättigheter och skyldigheter).
- Rektorn ser inte till att det på skolan bedrivs ett tillräckligt målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att detta dokumenteras i en plan mot kränkande behandling (14 a kap. 6-8 §§ 1985 års skollag).
- Elever som deltar i lärlingsutbildning enligt förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning får inte välja vilka kärnämneskurser de vill läsa eller omfattningen på kurserna (8 § förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning).

Skolinspektionen har i tillsynen av Malmö Praktiska Gymnasium identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Undervisningen utgår inte från och omfattar inte programmålen och kursplanernas krav i tillräcklig utsträckning i samtliga ämnen (9 kap. 8 § 1985 års skollag, Lpf 94 2 Mål och riktlinjer).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 26 februari 2012.

I ärendets slutliga handläggning har juristen Maria Mohlin deltagit.

Dnr 44-2010:3774

4 (13)

2011-08-30

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Annette Johnsson
Utredare/Föredragande

Kopia till

Malmö kommun

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Malmö Praktiska Gymnasium

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i den fristående gymnasieskolan Malmö Praktiska Gymnasium i Malmö kommun. Besök gjordes i skolan den 26 och 27 maj 2011.

Huvudmannen för skolan får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat gymnasieutbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare och elever samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Malmö kommun, stadsdel Limhamn-Bunkeflo angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen utnyttjar sin rätt till insyn genom att stadsdelen tar del av Malmö Praktiska Gymnasiums kvalitetsredovisningar.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Malmö Praktiska Gymnasium

Malmö Praktiska Gymnasium	Antal elever
Fristående gymnasieskola	330

Källa: Skolverkets Internetbaserade Resultat- och kvalitets Informations System (Siris), 29 juni, 2011

Malmö Praktiska Gymnasium deltar i Lärlingsförsöket och huvuddelen av eleverna har valt att delta i det.

Skolverket beslutade den 17 januari 2000 (dnr 99:903) att Malmö Praktiska Gymnasium i Malmö kommun har rätt till bidrag för fem specialutformade program baserade på Byggprogrammet, gren Måleri, Elprogrammet, Energiprogrammet, Fordonsprogrammet samt Industriprogrammet. Vidare underrättade Skolverket 2002-11-26 (dnr 44-2002:1625) att det specialinriktade programmet, baserat på Byggprogrammet med inriktningen Plattsättning bedöms rymmas inom ramen för Skolverkets tidigare beslut om rätt till bidrag och statlig tillsyn.

Skolverket beslutade den 24 februari 2005 (dnr 44-2004:1124) att Malmö Praktiska Gymnasium i Malmö kommun har rätt till bidrag för utbildningen Specialutformat program Hantverk med inriktning florist. Utbildningen skall i bidragshänseende hänföras till Hantverksprogrammet.

Skolverket beslutade den 28 november 2005 (dnr 44-2005:1147) att Malmö Praktiska Gymnasium i Malmö kommun skall vara berättigad till bidrag för utbildningen Specialutformat program inriktning Hantverk med inriktningarna träteknik och nagelkreatör. Utbildningen skall i bidragshänseende hänföras till Hantverksprogrammet.

Skolverket beslutade den 11 december 2006 (dnr 44-2006:1274) att Malmö Praktiska Gymnasium i Malmö kommun skall vara berättigad till bidrag för utbildningen Specialutformat Program Naturbruk/Hästkötsel från och med bidragsåret 2007. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till Naturbruksprogrammet.

Skolinspektionen beslutade den 19 december 2008 (dnr 44-2008:1641) att Malmö Praktiska Gymnasium i Malmö kommun ska vara berättigad till bidrag för utbildningen Specialutformat program närliggande Industriprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till Industriprogrammet.

Huvudman för skolan är Baggium Utbildning AB med organisationsnummer 556257-5786.

Verksamheten vid Malmö Praktiska Gymnasium startade läsåret 2000/2001 och omfattar utbildningarna specialutformade program baserade på Fordonsprogrammet,

Elprogrammet, Energiprogrammet, Hantverksprogrammet – inriktning nagelterapeut, – inriktning florist– samt – inriktning låssmed–, Naturbruksprogrammet – inriktning hästskötare–, Omvårdnadsprogrammet, Barn- och fritidsprogrammet, Handelsprogrammet samt Byggprogrammet – inriktning plåtslagare–. Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 330 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Malmö kommun, men skolan har även elever från Svedala och Staffanstorps kommun.

Tillsynsprotokoll för Malmö Praktiska Gymnasium

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjlighet att nå målen för kurserna.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Kursplanerna

Motivering:

Malmö Praktiska gymnasium visar på resultat som är bristfälliga, endast 79 procent av eleverna fullföljde sin utbildning inom fyra år 2009/2010, av dessa var endast 68 procent behöriga till högskola eller universitet.

I flera kurser, både kärnämnes- och karaktärsämneskurser är det en stor andel av eleverna som inte uppnår målen. Kurserna Matematik A, (37 procent uppnår inte kursmålen), Svenska B (28 procent uppnår inte kursmålen), Barn- kultur- och fritids- verksamhet (41 procent uppnår inte kursmålen), Ellära (36 procent uppnår inte kursmålen) samt Företagsekonomi A (63 procent uppnår inte kursmålen), är några av de cirka tjugo kurser som speciellt utmärker sig med dåliga resultat.

Vid tillsynsbesöket framkom några problemområden på skolan som berörs i nedanstående bedömningspunkter; otillräcklig och illa fungerande stödundervisning framförallt på Industrigatan samt den pressade situationen eleverna upplever på grund av att programinnehållen inte är anpassade till lärlingsförsöket.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning det övergripande ansvaret för verksamheten som pedagogisk ledare och som chef för lärarna och övrig personal i skolan.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Vid tillsynsbesöket framkom det med tydlighet att de två enheter som Malmö Praktiska Gymnasium består av, belägna på Krossverksgatan och Industrigatan i Malmö, betraktas av elever och lärare som två skilda skolor, med två olika rektorer. Avståndet mellan enheterna är både geografiskt och uppfattningsmässigt stort. Rektorn för gymnasiet fungerar i praktiken endast som rektor för enheten på Krossverksgatan; ledningen för enheten på Industrigatan består av en person med titeln platsansvarig som benämns och uppfattas som rektor av samtlig personal på den enheten. Rektorn för Malmö Praktiska Gymnasium besöker enheten vid Industrigatan ungefär varannan vecka. Vid tillsynsbesöket framkom det att rektorn inte tar något övergripande ansvar för verksamheten vid skolan.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

2 kap. 7 § förordningen om fristående skolor

Motivering:

För att en skola ska utvecklas måste den fortlöpande ifrågasätta sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder. Malmö Praktiska Gymnasium organiserar stöd till elever som riskerar att inte uppnå målen i någon kurs med s.k. schemalagda resurstimmar. På Krossverksgatan är dessa stödtimmar obligatoriska för de elever som har behov av stöd och det finns lärare tillgängliga i respektive ämne. Både lärare och elever tycker att denna verksamhet fungerar bra och är till stor hjälp när behov av stöd finns. På Industrigatan är det inte obligatoriskt för elever med behov av stöd att delta på resurstimmarna, och det finns inte alltid lärare på plats på dessa timmar för att ge stöd. Vid elevintervjuerna framkom det att eleverna inte upplever att stödverksamheten vid Industrigatan fungerar tillfredställande.

Matematik A är det kärnämne där eleverna i synnerhet riskerar att inte nå kursmålen och man har på Industrigatan förlängt Matematik A med en termin. Det är endast i Matematik A som det erbjuds separat extraundervisning på Industrigatan. På Krossverksgatan satsar man också extra på matematiken genom att två lärare till hösten 2011 ska undervisa i varje klass i matematik. Skolan har behov av att utveckla och utöka stödet till att omfatta fler ämnen, i synnerhet på Industrigatan. En stor andel av skolans elever har ett annat modersmål än svenska. Många elever har åtgärdsprogram i Svenska B. De diskussioner som förekommer kring stödinsatser verkar inte inkludera diskussionen kring elever med annat modersmål än svenska eller lärande på annat språk. Rektorn behöver utvärdera och följa upp stödet systematiskt på båda enheterna vid skolan.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektorn och lärarna klargör inte i tillräcklig omfattning mål och krav för föräldrar och elever.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Lpf 94 1.1 Grundläggande värden, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

Elevernas möjligheter att utöva inflytande på undervisningen och att ta ansvar för sina studieresultat förutsätter att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har.

Nästan samtliga elever vid skolan går lärlingsförsöket. Eleverna intas till ett nationellt program och redan vid introduktionen blir eleverna upplysta om att de kan ansöka om övergång till lärlingsförsöket vilket nästan samtliga väljer att göra. Dock är informationen otillräcklig om vad lärlingsförsöket innehåller och det framgick vid tillsynsbesöket att eleverna som deltar i lärlingsförsöket har bristande kunskap om vilka kurser som ingår i lärlingsförsöket, vad som skiljer denna utbildning från ett nationellt program samt vilka valmöjligheter och rättigheter de har att välja till eller välja bort kurser.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Undervisningen utgår inte från och omfattar inte programmålen och kursplanernas krav i tillräcklig utsträckning i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Lpf 94 2 Mål och riktlinjer, kursplanerna

Motivering:

Av intervjuerna framgår det att det på Industrigatan inte finns något strukturerat samarbete mellan kärn- och karaktärsämneslärarna inom respektive program, vilket försvårar samarbetet mot programmålen i de respektive ämnena. Undervisningsgrupperna består ofta av elever från två eller flera program i kärnämnen vilket lärare och elever uppger medför att det är svårt att få respektive programs program mål att genomsyra undervisningen. Eleverna på Industrigatan uppger att de inte känner till programmålen men kan ge exempel på att matematik och svenska i vissa program genomförs av

programmålen. På Krossverksgatan är samarbetet mellan kärn- och karaktärsämneslärare tydligare utvecklat och eleverna kunde ge betydligt fler exempel på kärnämnen där undervisningen utgick från programmålen.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn ser inte till att det på skolan bedrivs ett tillräckligt målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att detta dokumenteras i en plan mot kränkande behandling.

Författningsstöd:

14 a kap. 6-8 §§ 1985 års skollag

Motivering:

I intervjuer med elevvårdsteamet uppger man att man går igenom Planen mot kränkande behandling och frågor kring kränkande behandling med samtliga elever när de startar på skolan. I elevintervjuerna framgår att det skiljer sig mycket åt mellan olika lärare huruvida man sedan i undervisningen diskuterar frågor om diskriminering och kränkande behandling. Av intervjuerna med eleverna framgår också att det förekommer kränkningar som inte uppmärksammas av skolan. Skolan har ett dokument som benämns Likabehandlingsplan för Malmö Praktiska Gymnasium läsår 09/10. I planen finns en planering för det målinriktade arbetet mot kränkande behandling men som framgår av ovan redovisade intervjuer verkar det inte ha implementerats. Planen skiljer inte mellan diskriminering och kränkande behandling som är två olika värdegrundsområden. Kraven på en likabehandlingsplan regleras av diskrimineringslagen och kraven på en plan mot kränkande behandling regleras i skollagen. En likabehandlingsplan enligt diskrimineringslagen ska innehålla de åtgärder som behövs för att främja lika rättigheter och möjligheter i förhållande till diskrimineringsgrunderna. Malmö Praktiska Gymnasiums likabehandlingsplan saknar ett sådant innehåll.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Elever som deltar i lärlingsutbildning enligt förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning får inte välja vilka kärnämneskurser de vill läsa eller omfattningen på kurserna.

Författningsstöd:

8 § förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning

Motivering:

Av dokumentation och intervjuer framgår att elever som deltar i lärlingsutbildningen inte har möjlighet att välja kärnämneskurser i enlighet med den omfattning som anges i förordningen om lärlingsförsöket. Både de elever som deltar i lärlingsförsöket och de som väljer att gå kvar på ett nationellt program läser samma kärnämnes- och karaktärsämneskurser och båda elevkategorier läser som ytterligare kurs den till lärlingsförsöket särskilt anpassade historiekursen. Trots att lärare vittnar att många elever har stora svårigheter att uppnå målen i flera kurser, framförallt matematik, läser nästan samtliga elever på lärlingsutbildningen en utbildning som utökats med ca. 300 poäng. Det är bara enstaka elever som inte läser utökad utbildning. Vid elev- och lärarintervjuer framkom att i synnerhet i årskurs ett är lektionsdagarna långa och mycket krävande pga. alla extra kurser som ska få plats. Enligt förordningen får huvudmannen i enskilda fall fatta beslut om att utbildningen ska omfatta ytterligare ämnen än de angivna i lärlingsförsöket men Malmö Praktiska Gymnasium har inbegripit samtliga elever i ett sådant beslut.